

בראתי יצר הרע ובראתי

תורה תבלין

A Torah Tavlin Publication
34 Mariner Way, Monsey, NY 10952

שבת קודש פרשת בשלח - שבת שירה
Shabbos Parshas Beshalach - Shabbos Shira
יז' שבט תשס"א - February 10, 2001

לכל זמן ועת

הדלקת נרות - 5:04 שקיעה/יום השבת - 5:23
זמן קריאת שמע/מ"א - 8:59 צאת הכוכבים/מוצש"ק - 6:13
זמן קריאת שמע/גר"א - 9:35 לשיטת רבינו תם - 6:35

מדעת עליון

ויהי בשלח פרעה את העם ולא נחם אלקים וכו' (יד-יז)

איתא בגמ' (מגילה י:) "כל מקום שנא' ויהי אינו אלא לשון של צער".
וכאן נשאלת השאלה: הלא מה צער יש כאן, בצאת בני ישראל ממצרים,
לאחר מאות שנים של עבדות מפרכת?

והביא הר"ר מנחם בקר שליט"א בס' פרפראות לתורה בשם חכמי
ישראל, שהלשון "ויהי" באה לבטא את הצער והאכזבה, שבני ישראל לא
הגיעו עדיין להתעוררות הרצויה ולכמיהה הנמרצת להיגאל מחיי השעבוד,
שהיו נתונים בהם כמה דורות במצרים.

המכות הרצופות שהביא הקב"ה על המצריים, נועדו בראש ובראשונה
לטעת בקרב בני ישראל את האמונה באלקי האבות, העומד תמיד לימינם
בעת הצרה, ולפתח בקרבם תשוקה טבעית לחיי חופש ועצמאות. אולם,
למרבה הצער, לא הושגה מטרה זו - חרף עשר המכות שהונחתו על המצריים,
בהן הופלו בעליל בני ישראל באי פגיעה כלשהי. מצב עגום זה של העם היוצא
ממצרים, מציינת התורה כאן בתחילת הפרשה, "ויהי בשלח פרעה את העם"
- בני ישראל לא יצאו ממצרים מרצונם ומשאיפתם הטבעית לחיי חופש, אלא
פרעה הוא ששילח אותם מארצו. ועל כך, מובא הצער כאן בל' "ויהי".

כי בא סוס פרעה ברכבו ובפרשיו בים וישב ה' עליהם את מי הים (טו-יט)
אנו קוראים בהגדה של פסח: "ר' יוסי הגלילי אומר מנין אתה אומר שלקו

ויאמר משה אכלהו היום כי שבת היום לה' היום לא תמצאהו בשדה (טז-כה)

The posuk is literally translated: "And Moshe said, 'Eat it today, for today is Shabbos for Hashem; today you will not find it in the field'." In its simplest meaning, Moshe's statement means that on Shabbos the Mann will not be found in the fields. But as our great Rabbis have taught us, in every "simple" statement found in the Torah, there can usually be found a "deeper" explanation.

Thus, says R' Yechezkel Abramsky ZT"L, the Torah means to teach us a profound insight. Shabbos, too, is not found in the fields. The spirit of Shabbos does not come to one who does not have his mind on it; in fact, one must be looking out for it all week long. Our physical observance of Shabbos should inform our mental observance. No one puts on his Shabbos clothes without removing his weekday clothes. So, too, our materialistic "weekday" state-of-mind must give way to a special "Shabbos" mindset. A spirit of calm and restfulness comes to the world on this special day, but only one who observes all of the laws of Shabbos can sense that spirit. Such a person attains a "Neshama Yeseirah" - "extra soul", with which Shabbos is blessed.

הוא היה אומר

R' Wolf of Strikov ZT"L would say:

"Many people come by their riches through corrupt business practices, yet don't seem to be embarrassed and do not keep their wealth a guarded secret. The poor person comes by his poverty honestly. If the rich are not ashamed of being rich, why should the poor be ashamed of being poor!"

R' Aharon Rokeach ZT"L (Belzer Rebbe) would say:

"Faith which we have inherited from our ancestors is even more elevated than the faith which one attains on his own. Because just as we can attain faith on our own, so we can lose it!"

R' Naftali of Ropshitz ZT"L would say:

"You will be satiated with bread, and you will know that I am your G-d." That was the true miracle of the mann; to find a man who is satiated and still knows G-d."

MAZEL TO MR AND MRS DOVI BLONDER ON THE BIRTH OF A SON

To sponsor or dedicate an issue call 845-362-4380 or E-Mail TorahTavlin@aol.com

you were able to reach the *mikvah* without falling?"

R' Meir'l looked at them surprised. "Secret?" he echoed, feigning ignorance, "What secret?" He continued on his way as if nothing had happened, but the crowd followed him on his way and persisted. R' Meir finally stopped walking. He looked them in the eye and then asserted, "Believe me, my dear people, there is no secret."

"You see, There are times in all of our lives when we are in danger of 'slipping and tumbling downhill'. If we can just reach up and get a firm grasp on the truth above, we can spare ourselves a nasty spill." R' Meir took hold of the the arms of the people closest to him and said, "If you are firmly secured to something above, trust me, you don't slip!"

TORAH GEMS

ויבאו בני בתוך הים ביבשה והמים להם חמה מימנם ומשמאלם (יד-כב)

There was a professor who had learned books of philosophy and science. According to his understanding from his studies, the sea had to open for the children of Israel at that specific time in history, at *krias Yam Suf*. This was all natural and not anything special. If this was the case, he asked, why do we say it is such a great miracle?

The **Baal Shem Tov ZT"L** answered the man that there are fools and *Apikorsim* who ask why we consider the splitting of the sea such a great miracle since it was the nature of the water to do as it did at that time. These people, who ask this, have eyes but they are really blind. The first words of the *Torah* are, "בראשית ברא אלקים" - "*In the beginning G-d created.*" The name "אלקים", has the same *gematria* as the word "nature". Nature itself was a part of the creation and *Hashem* made a condition with the sea when he created it, that it should split before the children of Israel at the appointed time.

From this we see that not only did *Hashem* make the nature of the water that it should split before the children of Israel, but the miracle of *Krias Yam Suf* - the splitting of the sea, is even greater. Because in the beginning of the creation, *Hashem* made it so that the sea should have this nature just for the sake of *Bnei Yisroel*. As *Chazal* tell us, "בראשית" - "*In the beginning*" means, because of *Yisroel* - who are called "ראשית" - "*first*" - he created the world and nature. If it were not that *Bnei Yisroel* needed this miracle, *Hashem* would not have had a reason to create the nature of the sea to act in this manner.

המצריים במצרים עשר מכות ועל הים לקו חמשים מכות וכו'. אמור מעתה במצרים לקו עשר מכות ועל הים לקו חמשים מכות". בהמשך לדברי תנא זו, מובאים תנאים אחרים, המפליגים במספר המכות שלקו המצריים. לדעת התנא ר' אליעזר, "במצרים לקו ארבעים מכות ועל הים לקו מאתיים מכות". ולדברי התנא ר' עקיבא, "במצרים לקו חמשים מכות ועל הים לקו מאתיים וחמשים מכות".

ויש כאן לשאלה, מה ראו התנאים האלו להפליג כל כך במספר המכות שהביא הקב"ה על המצריים?

אלא מסביר זאת הגאון מווילנא, מו"ר אליהו זצ"ל בדרך הבאה: אחרי הנס של קריעת ים סוף, הבטיח הקב"ה לבני ישראל, "כל המחלה אשר שמתו במצרים לא אשים עליך כי אני ה' רופאידך" (פסוק כא'). הלא יוצא מכאן, שכל שנרבה במספר המכות שבאו על המצריים, ניטיב בכך לישראל, המובטחים מפי הקב"ה ששום מכה שבאה על המצריים לא תשוב ותפגע בהם. על כגון זה ראוי איפוא לומר שהתנאים הפליגו כל כך בעניני המכות, כי כל המרבה מכות ומחלות במצרים, הרי זה משובח.

מעשה אבות....סימן לבנים

וייראו העם את ה' ויאמינו בה' ובמשה עבדו וגו' (יד-לא)

We read in this *parsha* that after *Bnei Yisroel* witnessed the splitting of the Red Sea, they firmly believed in G-d and expressed this *emunah* - belief, by singing the praises of *Hashem* in ישרא.

In the tiny village of Premishlan, the poor people of the town could not afford to build a *mikvah* in the center of town due to the cost of land in that area, and they had no choice but to acquire a small parcel of land in a secluded area on top of a hill, at the far end of the village. It was hard for the villagers to make the trek to and fro but eventually they got used to it, not having much of a choice.

The story is told that one bitter, winter's morning, the path leading up the hill to the *mikvah* was covered with snow and frozen over solid. A number of individuals tried to climb up the steep hill but with all their might and effort, they could not reach the top. However, as the *Rebbe*, **R' Meir'l of Premishlan ZT"L**, made his way to the *mikvah*, as was his custom every morning, he easily ascended the steep slope as though it were a flat piece of dry land. The others who had slipped and fallen while trying to get up the hill were amazed at the ease with which the elderly *Rebbe* was able to reach the top.

"Please tell us," they asked R' Meir'l, "What is your secret? How come